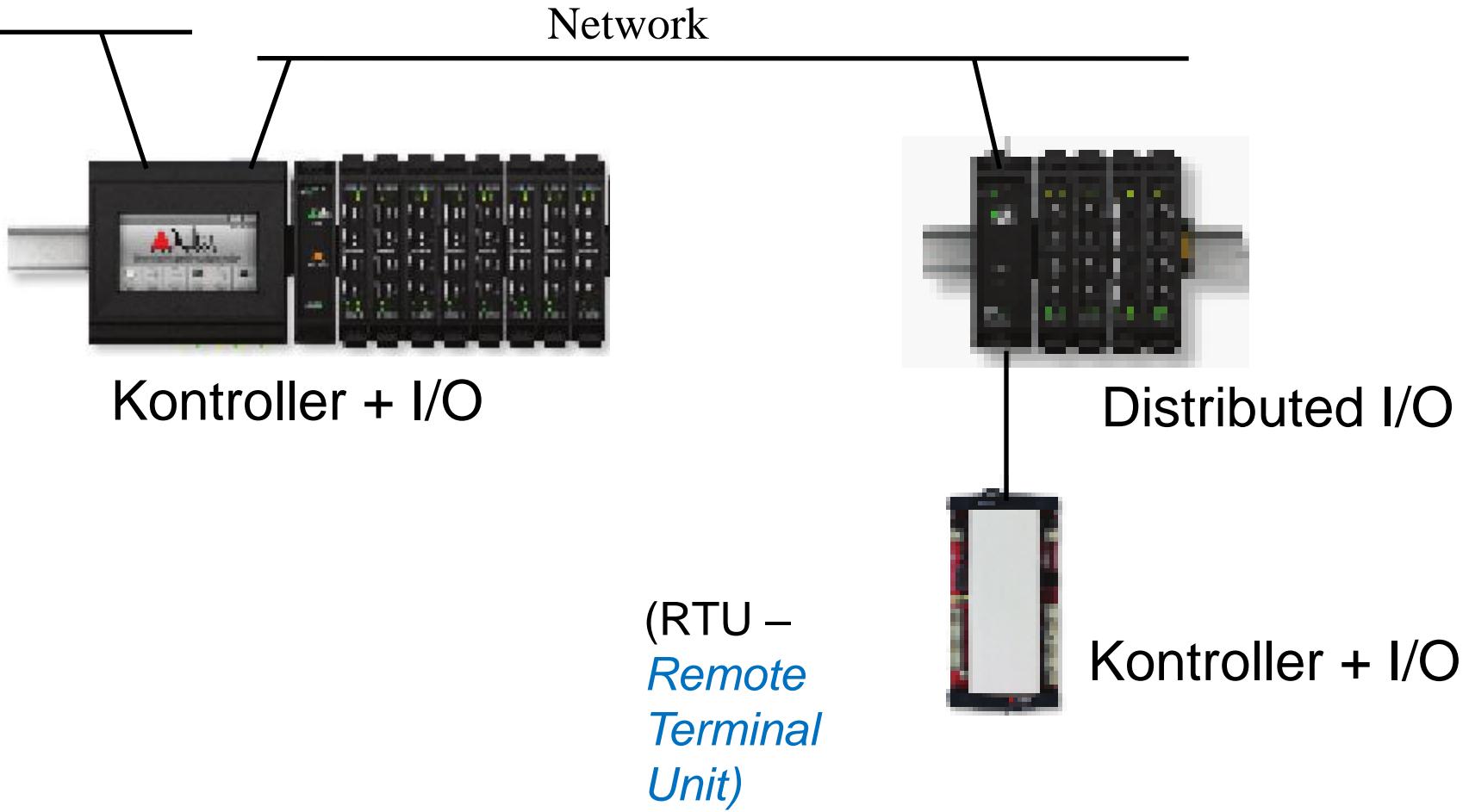

Hajutatud seadmetega automatisseerimine

Hajutatud tarkvara komponendid

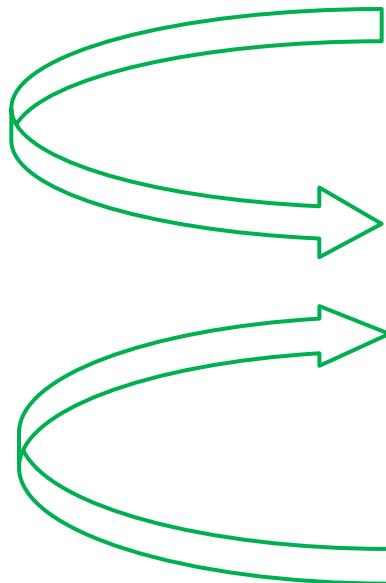
Hooneautomaatika alakeskus

IEC 61131-3

Tsentraliseeritud,
Programmeeritav,
Seadistatav

<https://youtu.be/G0zEE87YEHU>

IEC 61499

Function Blocks for Embedded and
Distributed Control Systems (DCS)

Hajutatud,
Programmeeritav,
Seadistatav

*Solutions for Industry 4.0 and
CPS (cyber-physical-systems)*

IEC 61804

Function Blocks for process control

Hajutatud,
Seadistatav

Vyatkin, Valeriy. (2012). IEC 61499 Function Blocks For
Embedded and Distributed Control Systems Design (2nd Ed.).
ISA. Online version available at:

<http://app.knovel.com/hotlink/toc/id:kplECFBFE1/iec-61499-function-blocks>

IEC 61499 Function Blocks for Embedded and Distributed Control Systems (DCS)

Osa-1 (2005) Architecture

FB, Interfaces (events!),

Osa-2 (2005) SW Tool requirem.

Osa-4 (2005) Rules for
Compliance Profiles

2011 Second edition

Function Block Development Kit
(FBDK), java

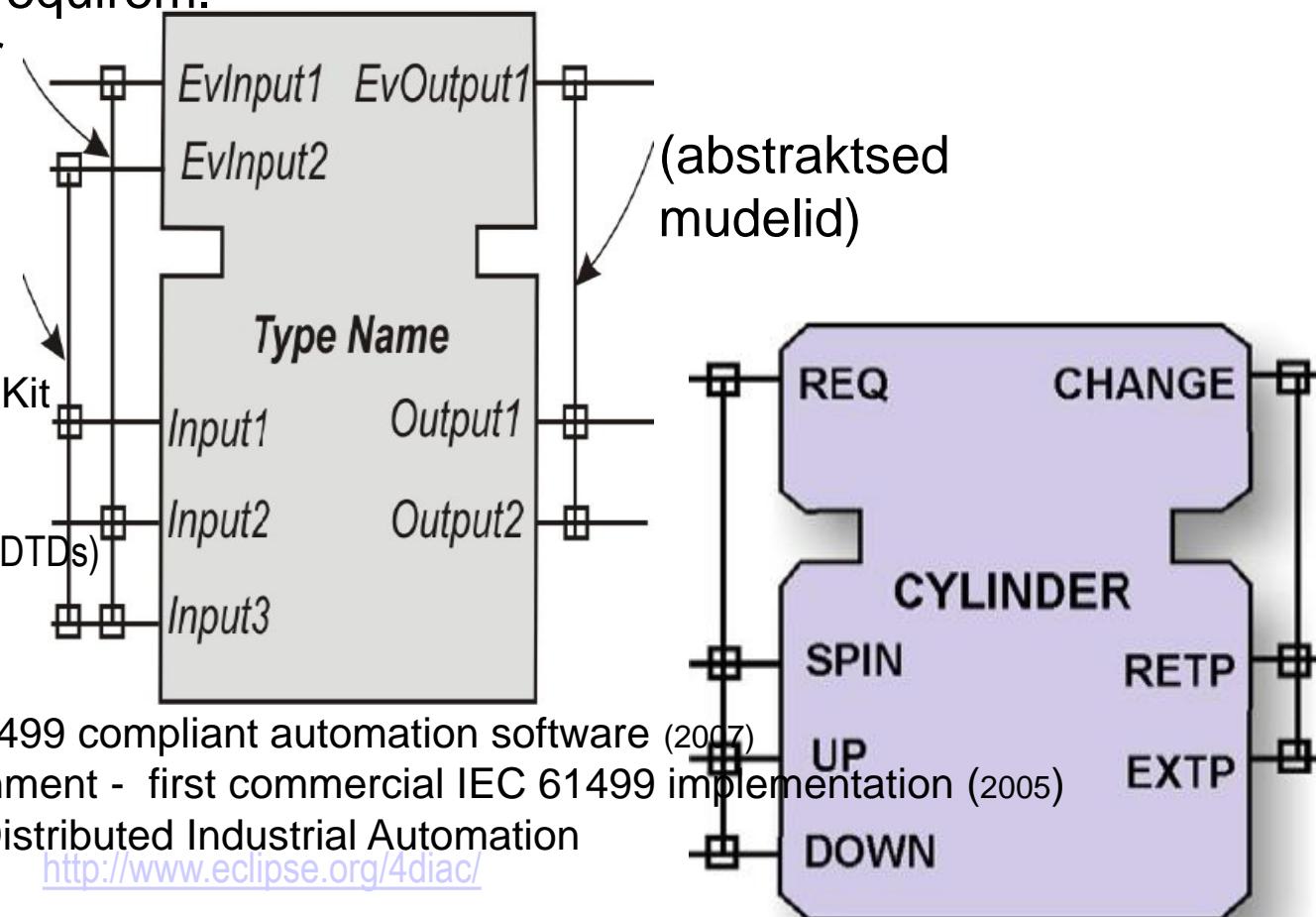
www.holobloc.com

+ XML Document Type Definitions (DTDs)

http://en.wikipedia.org/wiki/IEC_61499

<http://iec61499.com/>

<https://universalautomation.org/>

[nxtControl](http://nxtcontrol.com) - first real IEC 61499 compliant automation software (2007)

[ISaGRAF](http://isagraf.com) control SW environment - first commercial IEC 61499 implementation (2005)

[4DIAC™](http://4diac.org) - Open Source for Distributed Industrial Automation

<http://www.eclipse.org/4diac/>

Riistvaraplatvormid:

1) Kingfisher PLUS+ first (2007) RTU supporting both the IEC 61131-3 and IEC 61499 standards

+ <https://universalautomation.org/uao-compliant-offers-ready/>

Eclipse 4DIAC FORTE - IEC 61499 Runtime Environment

Supported Operating Systems

[Zephyr RTOS](#), NET+OS 7

Cygwin, Linux (i386, PPC, ARM)

VxWorks, [Eclipse ThreadX](#)

PikeOS

Windows

[freeRTOS](#)

eCos, rcX

Supported Boards

BeagleBone ...

Digi Connect ME (ARM7)

emBRICK for Raspberry PI and BeagleBone Black

KIPR's CBC v2 robot controller

Lego Mindstorms EV3 (ARM7)

NXH 51-ETM

Raspberry PI

Supported communication layers

Ethernet (TCP/UDP), RS232

Ethernet PowerLink using openPOWERLINK V1.8.0

FBDK ASN.1 encoding

Modbus TCP client using [libmodbus](#)

MQTT using Eclipse Paho

OPC UA using open62541

OPC DA client using OPC Client library release 0.4

Supported Programmable Logic Controllers

Phoenix Contact PLCnext

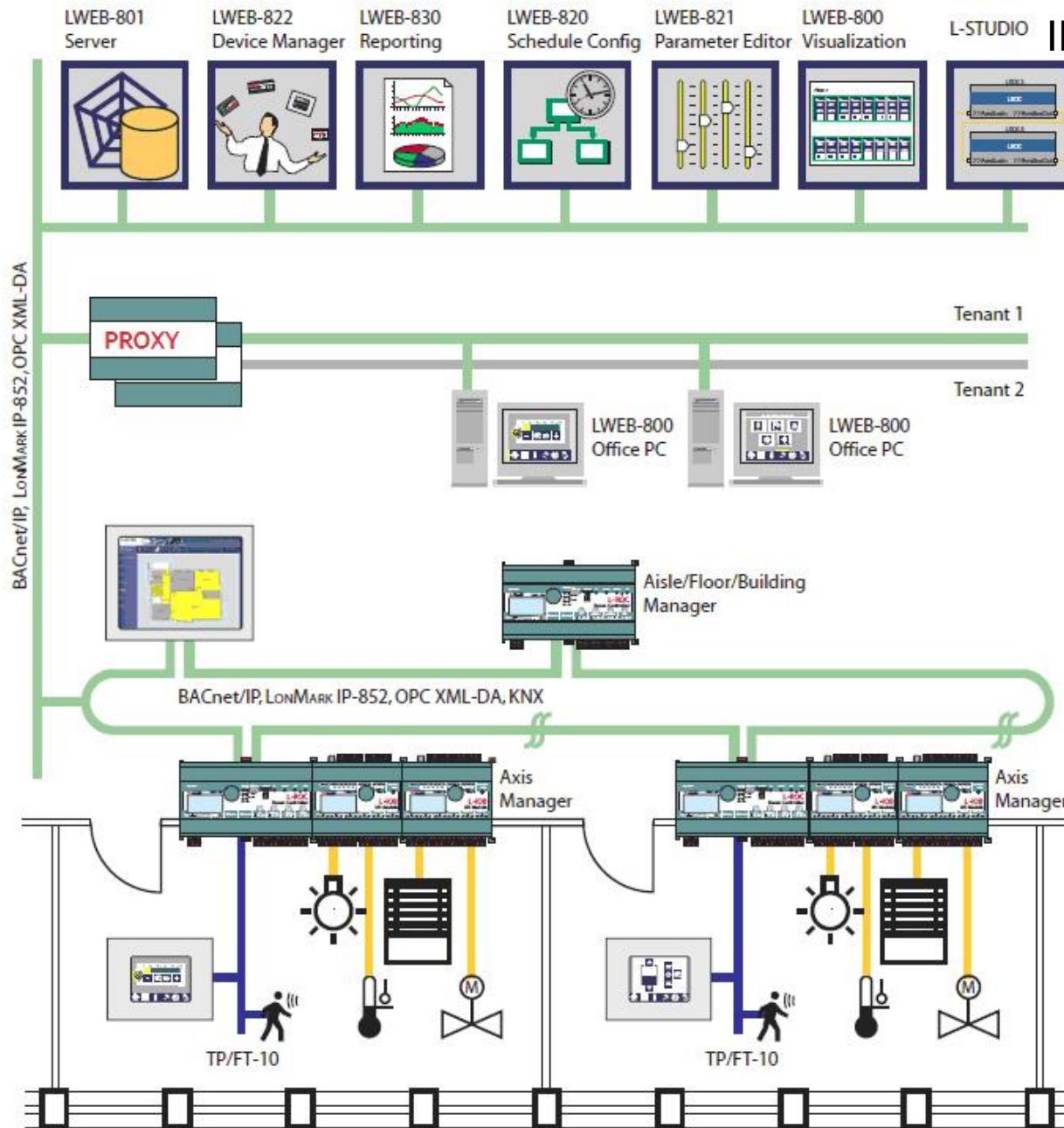
Bachmann electronic M1 PLC

Raspberry-SPS

WAGO PFC200

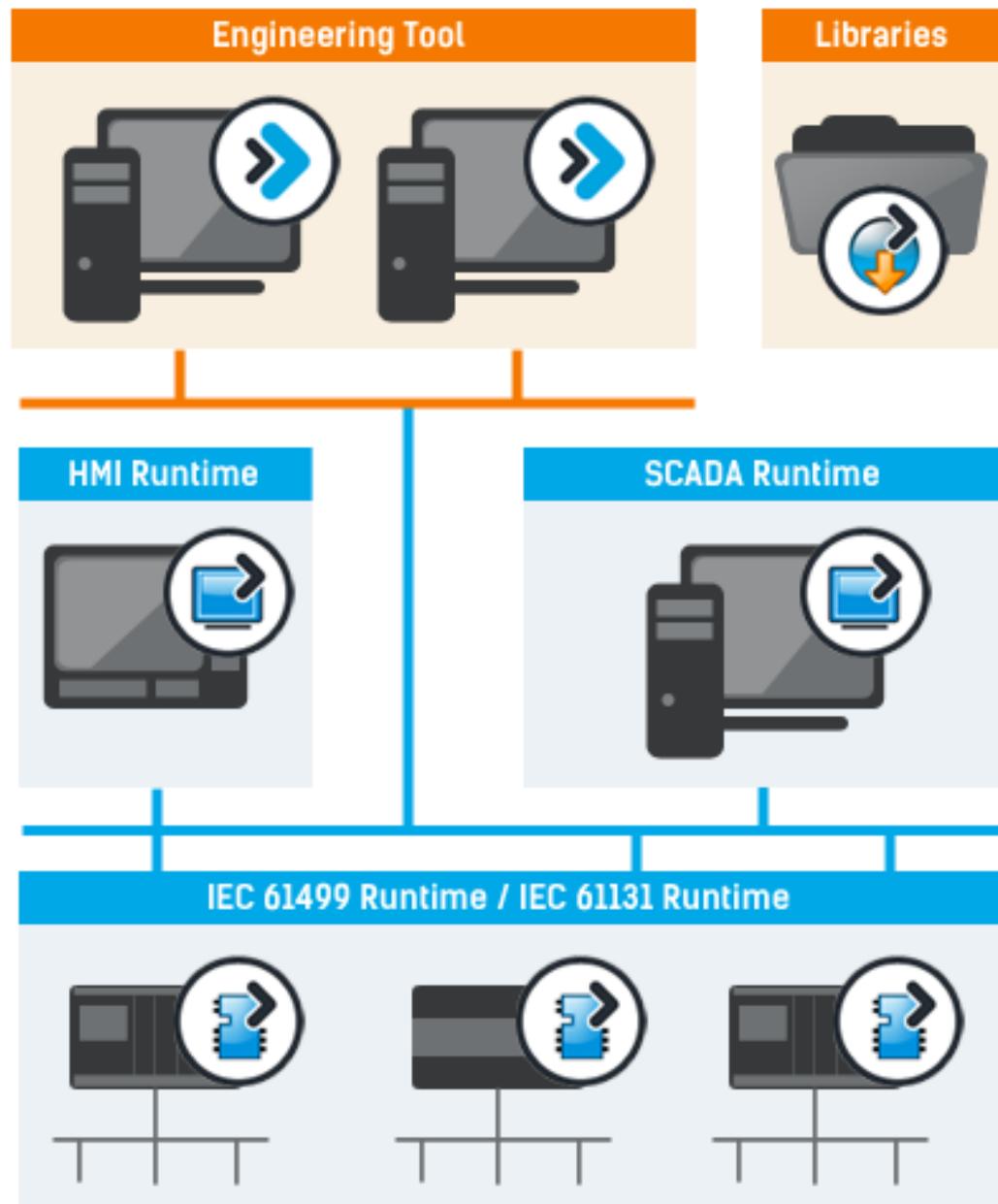
MicroControl uMIC.200

icom MR-router series

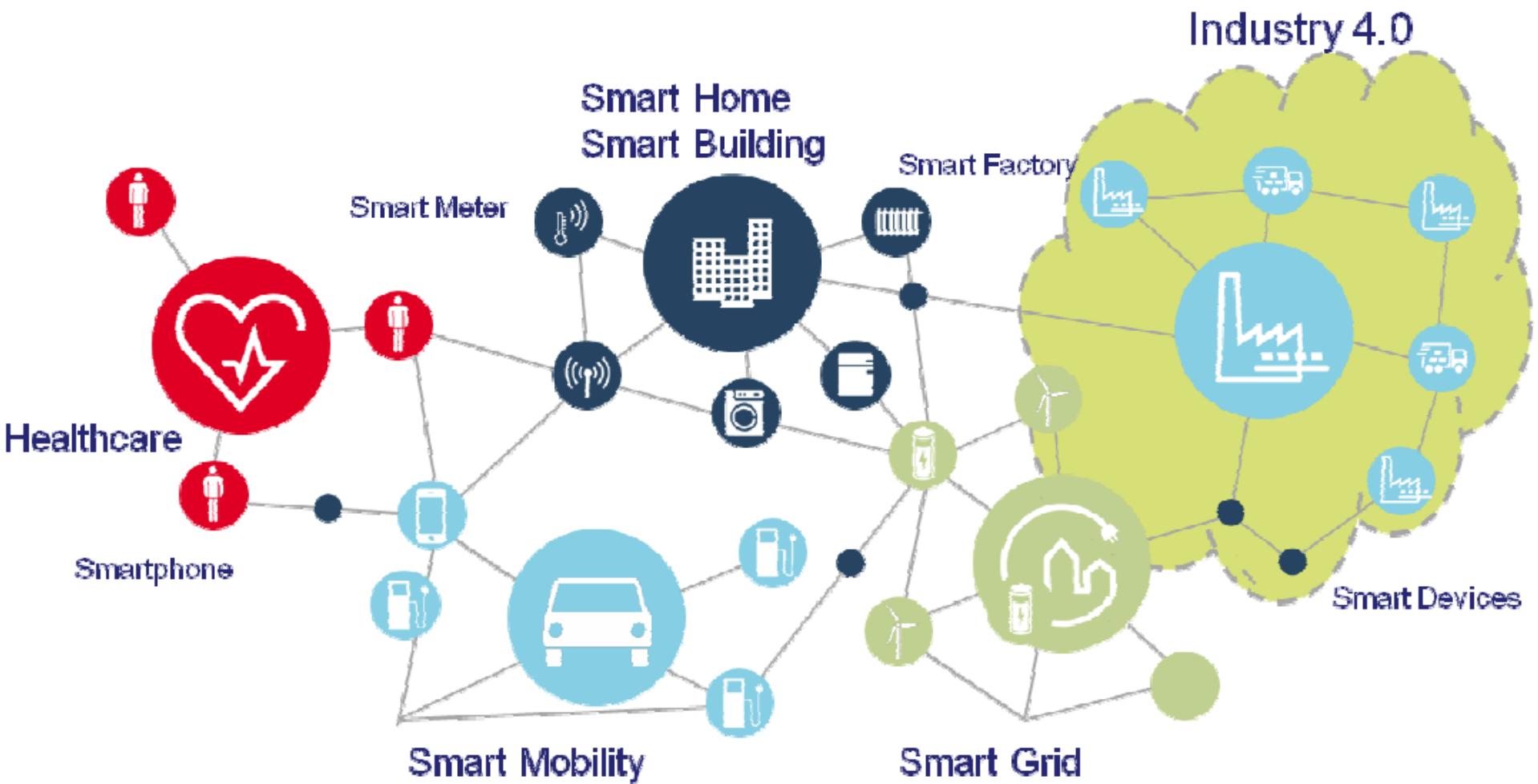
nxtONE IEC 61499 kasutav DCS

<https://youtu.be/7DsF2Fj8euc>

Internet of Things and Services

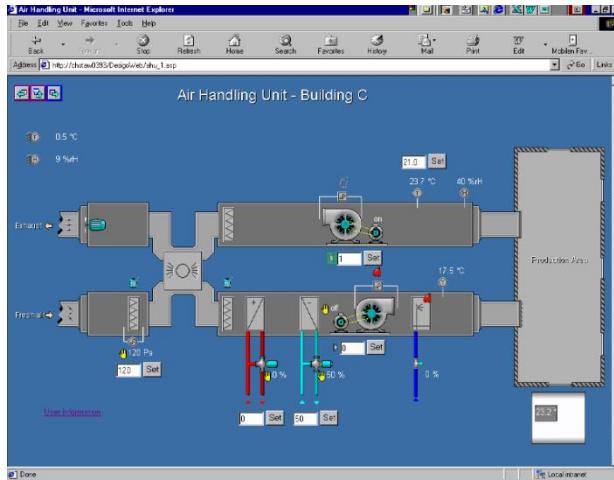
<https://otalliance.org/resources/iot-industry-resources>

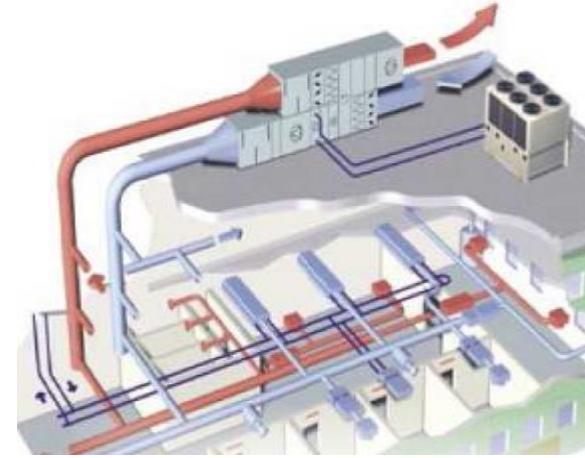
<https://new.siemens.com/global/en/company/sustainability/education/sce/iot2000.html>

BAS funktsioonid kõrgemal tasemel

- *Management*, ajaloo AB, statistika (Raportid), EM ja globaalne optimeerimine, hoolduse planeerimine
- Operaatori funktsioonid;
 - visualiseerimine (dünaamiline kuva), graafikud (**Trendid**),
 - skeemid,
 - sõnumid (**Alarmid**, logid), kaugteated (SMS, e-mail), olukorra protseduurid, abiinfo

DESIGO™ INSIGHT Web Access Alarm List - Microsoft Internet Explorer					
Status	Date/Time	Category	Object	Description	Message
Updated 1/15/2002 11:57:04 AM					
Alarm Unlocked	1/14/2002 6:57:06 PM	REMOTE MONITOR	Cer_0007	FIRE GR.3 FAULT	Fan Contactor Overload tripped
Alarm Acked	1/14/2002 6:54:49 PM	REMOTE MONITOR	Cer_0008	ALERT HIGH	Fan Contactor Overload error
Alarm	1/14/2002 6:45:34 AM	HIGH RISE	Cer_0012	ANALYTIC	Filter FP device init
Alarm Unlocked	1/14/2002 5:52:39 PM	COMPUTER ROOM	Cer_0003	ACUSYS-A	Concentrator Oil Fault tripped
Alarm Unlocked	1/14/2002 5:10:04 PM	DISTRIB PANELS	Cer_0001	MOISTURE DETECT	Water under floor sensor tripped
Alarm Acked	1/10/2002 3:57:48 PM	FIRE	Cer_0010	RODAM 110	Phase breaker tripped
Alarm	1/10/2002 3:46:35 PM	RETAIL CENTRE	Cer_0037	AHL 12 PROG	Fire detector internal error
Normal Unlocked	1/10/2002 4:12:33 PM	WEATHERSTATION	Cer_0014	FROST	First alarm reset by operator
Alarm Unlocked	1/15/2002 9:17:33 AM	PRODUCTION	Cer_1230	HUMIDIFIER CUST	Humidifier pump water alarm
Alarm Unlocked	1/15/2002 10:26:45 AM	PRODUCTION	Cer_1320	AIR RETURN FAN	Fan has failed to operate

Alarmide haldus

Alarmide süsteem on keerukas ja prioritiseeritud.

- Teated suunatakse konkreetsetele vastutavatele operaatoritele
- Alarmi sündmused on omistatud prioriteediga (võimalusega selle taseme järgi vaigistada)
- Alarmid kviteeritakse õigustatud operaatori poolt
- Alarmid esitatakse alarmide vaadetes ja visualisatsioonides

Event'idena e. „sündmustena“ logitakse nt:

- süsteemi käivitamine ja väljalülitamine
- alarmi sündmused ja operaatori kviteerimised
- käsijuhtimise käsklused ja nende õnnestumine
- DB andmepunkti redigeerimine, väärтuse käitsi sisestus (nt. alarmipiiride, tundetustsooni, seadesuuruse, jms muutus)
- süsteemi vead

Sündmuseid saab filtreerida ja esitada erinevates vaadetes.

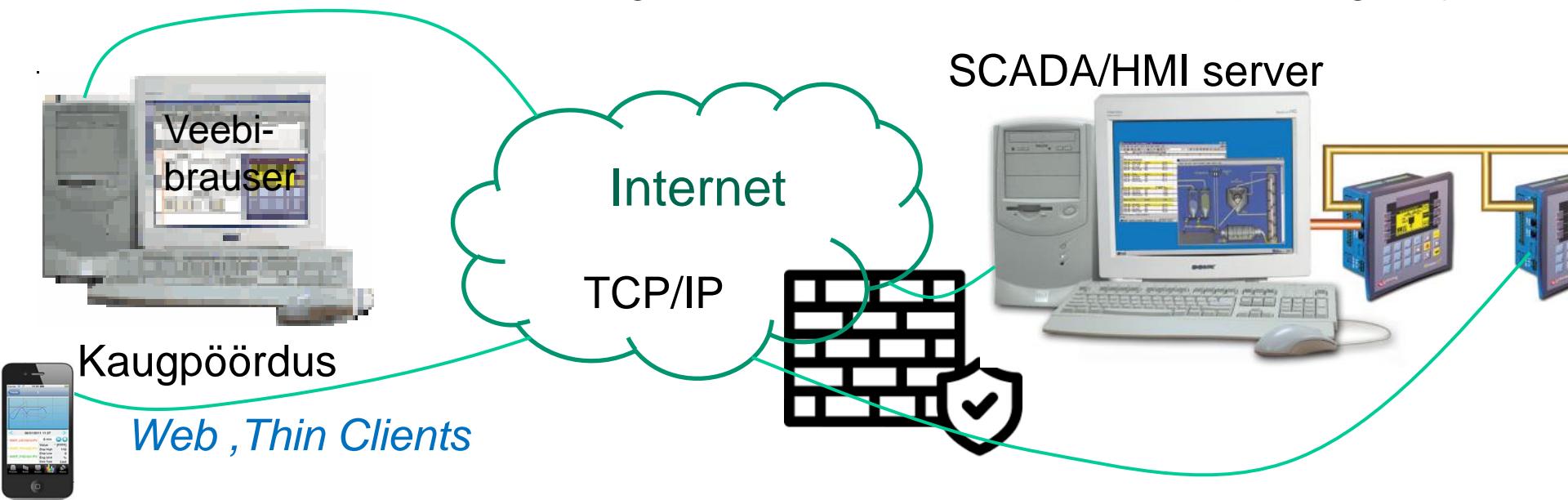
SCADA tarkvara

SCADA (*Supervisory Control And Data Acquisition*)

- vajalike protsessiandmete kogumine ja saatmine kesksesse võrgusõlme (sõlmedesse), RT database
- teatavate juhttoimingute (parameetrite konfig.) määramine protsessile (seadmetele)

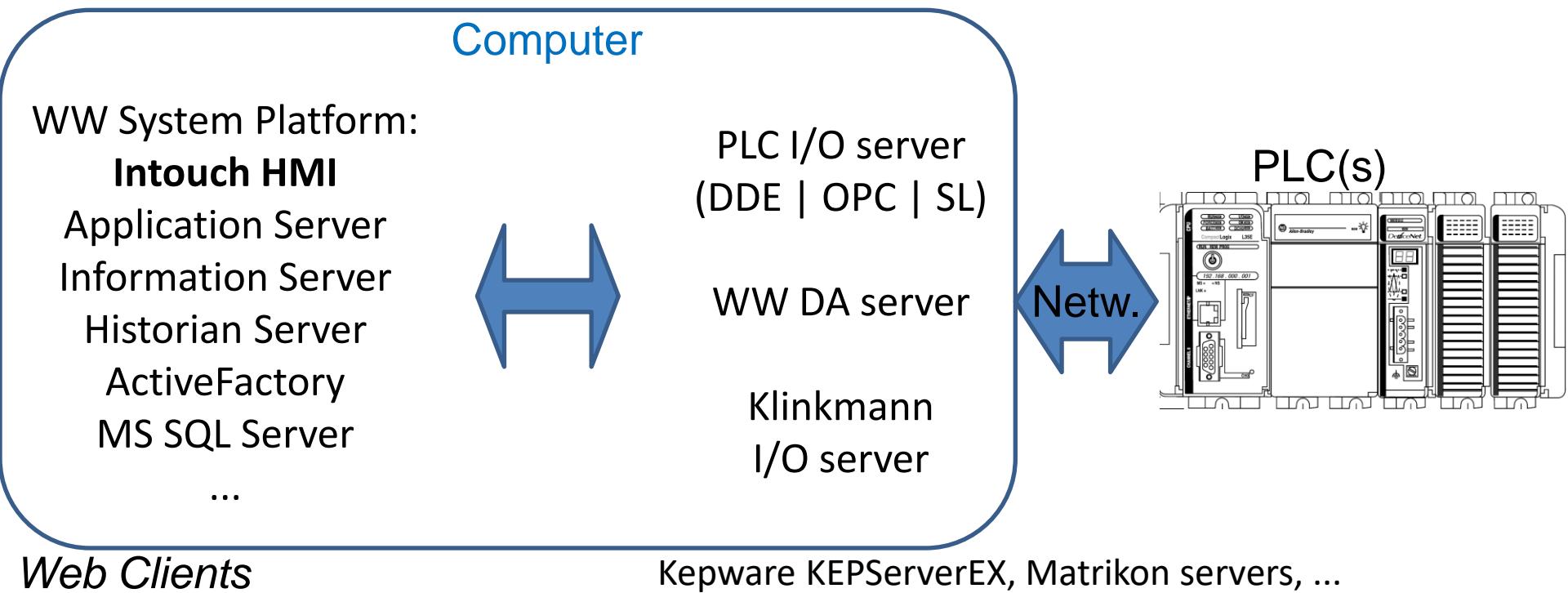
Mõned SCADA tarkvara toimingud vajavad vahetevahel inimese sekkumist ja toovad sisse operaatorliidese (HMI – *Human Machine Interface*) rolli.

Ajaloo- ja reaalajatrendid, visualiseerimine, alarmide haldus, hooldusteated, tõrgete teenendamine, aruandlus (nn. logid) jms

Andmed kontrolleritest HMI-sse

- Palju erinevaid liidese tekitamise võimalusi PLC'dega
 - Tarkvara, mis tunneb ühelt poolt võrgus olevat kontrollerit ja edastab info arvutis üldtuntud vormis (DDE, OLE, XML) nn I/O serverid

SCADA ja HMI “probleemid”

- Seadistamine (I/O server|DA server|OPC server)
- Mitmest rakendusserveri tarkvarast koosneva komplekti haldamine
- HMI visualisatsiooni akende koostamine
- Autoriseerimissüsteemi sobitamine jm andmekaitse lahendused
(kohtvõrgu juurdepääs välisühendusest, tulemüürid, juhtmevaba ühenduse ligipääsukohad, lubada ainult vajalikud ühendused SCADA-sse , ainult vajalikud teenused aktiveerida, küberründe testimised jm tehnilised auditid, *intrusion detection* strateegia, tootja suletud protokollide risk, väljataseme (*fieldbus*) võrkude ja seadmete turvameetmed on reeglina vähesed või vanematel olematud, füüsilise juurdepääsu kohad, personali riskid, vastutustasemed meeskonnas, vaikeseadistuste vähene turvalisus, seadistuste haldus, riski haldus protsessid ja dokumentatsioon, *backups and disaster recovery*, ...)

 Cybersecurity in Smart Buildings: Preventing Vulnerability While Increasing Connectivity. CABA White Paper 2015

 <http://www.memoori.com/audio-cyber-security-smart-buildings-elephant-room/>

<http://sourceforge.net/directory/science-engineering/scada/>

OPC Open Platform Communications

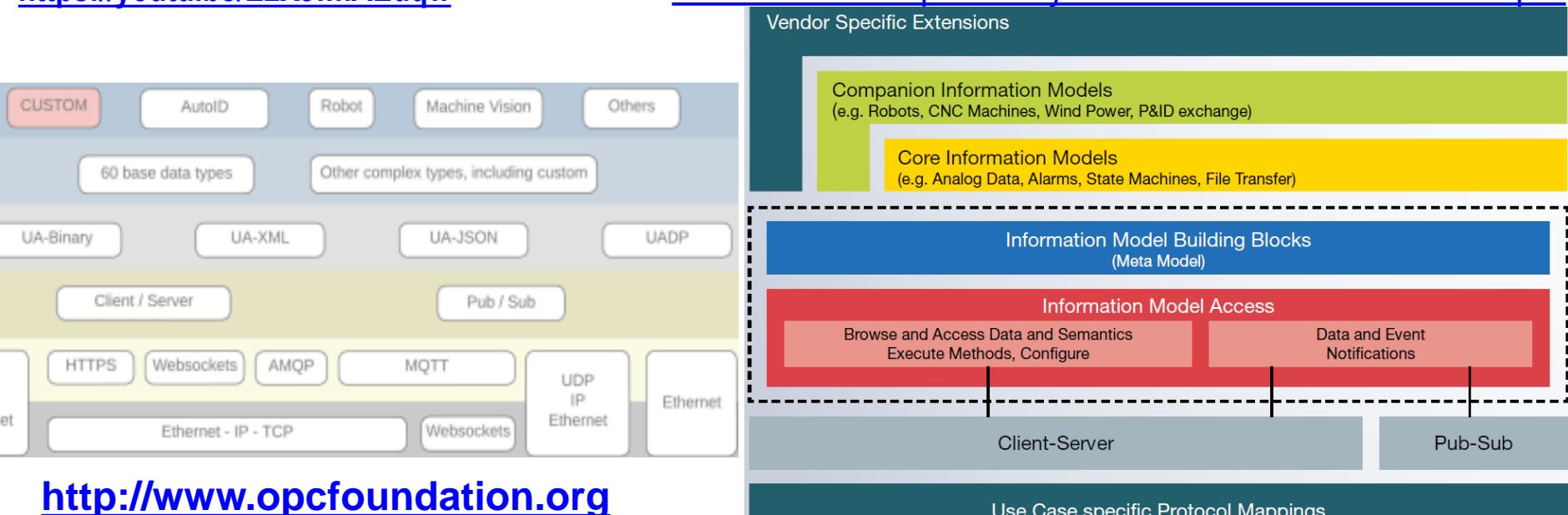
OPC – “OLE for Process Control”

Algsest Microsoft'i OLE/DCOM (Object Linking and Embedding /Distributed Component Object Model) (avatud standard kuidas standard komponendid suhtlevad ja andmeid jagavad)

Uuenenult (2009) **OPC UA** (Unified Architecture); XML ja Service Oriented Architecture (SOA) põhine, kõrge turvalisuse võimalustega.
platvormist sõltumatud protsessijuhtimise ja tööstusautomaatika rakenduste standard liidesed (jpm.), omadused ja meetodid. **IEC62541**

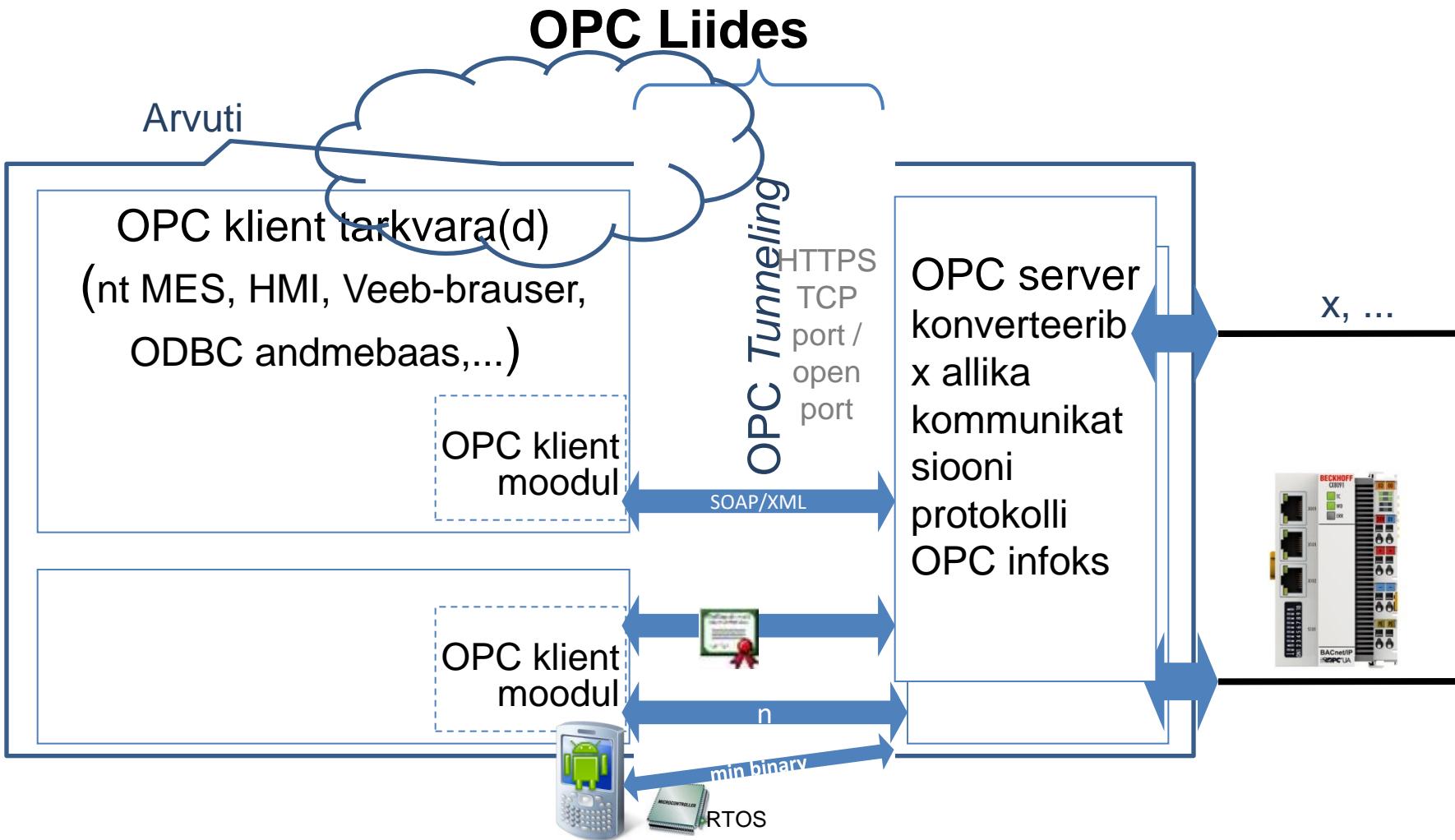
<https://youtu.be/E2XJfmAEqw>

[OPC-UA-Interoperability-For-Industrie4-and-IoT-EN.pdf](#)

<http://www.opcfoundation.org>

Liidestamise avatud standard tagamaks suhtlust iga erineva süsteemi ja kommunikatsiooni protokollide (draiverite) vahel, üksikute seadmete tasemest kuni äriloomika tarkvaradeni välja.

Paljud tarkvarad varustatud OPC kliendi oskustega. "Tribija" ei pea teadma algse infoallika andmeesitust ja kommunikatsiooni viise. Kaob vajadus eraldi draiveri jaoks iga uue rakenduse ja seadme vahel. Samuti on enamus riistvarale (seadmetele) saada OPC server. Tarkvara uuendus ei riku andmevahetust vanemate seadmetega. Allika protokolli uuendusel vaja uuendada vaid selle OPC server. Suurem vabadus platvormi valikul.

OPC Andmed

Klassikaliselt 3 OPC spetsifikatsiooni vastab kolme tüüpi andmetele:

OPC Unified Architecture (OPC UA)

kõik tüübide ühtlustatud täiendatud ja uusi lisatud

+ *methods*

+ *OO information model*

"OPC UA Information Model for IEC 61131-3"

OPC Data Access Specification (OPC DA)

– kasutatakse reaalaja andmetele

OPC Historical Data Access Specification (OPC HDA)

– kasutatakse historical data jaoks

OPC Alarms & Events Specification (OPC A&E)

– kasutatakse alarmide info edastamiseks

Klassikaline OPC server ei pruugi sisaldada kõigi kolme tüubi edastamise funktsionaalsust!

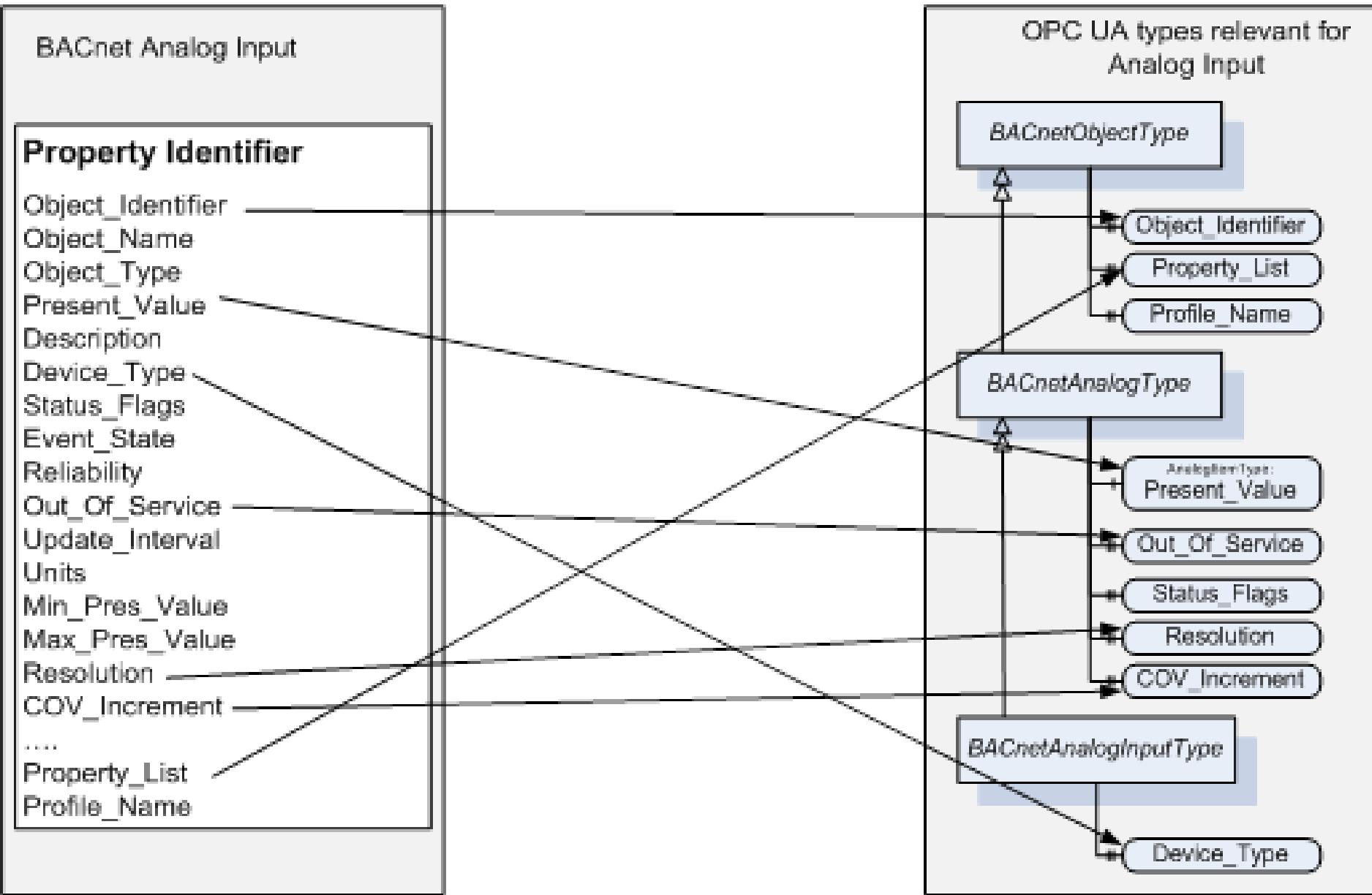
OPC klient ja server peavad toetama sama tüüpi spetsif-i.

Alates 2010,... [PLCopen TC4](#) – OPC UA.

4.4. 2014. – The BACnet Interest Group Europe and the OPC Foundation presented the new created mapping between BACnet and OPC-UA; ISO 16484-5 and IEC 62541

Mapping BACnet to OPC UA

Extensible Markup Language (XML)

XML organizes data into a predefined (data structure in plain text) format for the main purpose of sharing between or within computer systems. Its uses include data organization and transfer, data presentation, data caching.

XML Schemas

This is a language, written in XML, which describes the data structures and constraints found in a XML data file.

<http://www.xml.org>

www.oasis-open.org Advancing Open Standards for the Information Society
incl. **oBIX**

